

Seferberlikte veya fevkalâde hallerde askerî şahıslara ait hukuk dâvalariyle icra takiplerinde yapılacak muameleler hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı: 5 . XII . 1942 - Sayı : 5275)

No.
4308

Kabul tarihi
30 . XI . 1942

BİRİNCİ MADDE — Seferberlikte veya fevkalâde hallerde askerî hizmet sebebiyle ikametgâhlarından devamlı olarak ayrılmış olan muvazzaf veya ihtiyat askerî şahıslar hakkında açılmış veya açılacak hukuk dâvalarında ve yapılan icra takiplerinde mahkeme veya icra hâkimi, alâkalının veya mümessilinin talebi üzerine veya resen ve Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 465 nci maddesinin birinci fıkrasında yazılı şartları aramaksızın adli müzaherete müteallik hükümleri tatbik edebilir.

Şu kadar ki mensup olduğu kıta komutanlığından müzaherete müstahak olduğuna dair vesika ibraz edenler hakkında birinci fıkra hükümlerinin tatbiki mecburidir.

İKİNCİ MADDE — Seferberlikte veya fevkalâde hallerde askerî hizmet sebebiyle ikametgâhlarından devamlı olarak ayrılmış olan muvazzaf veya ihtiyat askerî şahıslar hakkında açılmış veya açılacak hukuk dâvalarında bunların muhakemede bizzat hazır bulunmalarında katî zaruret görülen hallerde, dâvaları, mahkeme kararıyla seferberliğin veya fevkalâde halin sona erdiği tarihten itibaren iki ay sonraya kadar tehir edilebilir. Ancak bu müddetten önce terhis edilenlerin veya ikametgâhlarına avdet edenlerin dâvalarına taraflardan birinin talebi üzerine devam olunur.

Birinci fıkra hükmü icra tetkik merciinde görülen dâvalarda da tatbik olunur. Tehir müddeti zarfında müruruzaman işlemez.

Tehir hakkındaki kararlar kabili temyiz olup diğer dâvalara tercihan ve müstacelen tetkik olunur.

Temyiz mahkemesinin bu hususta vereceği kararlara karşı ısrar ve tashihi karar caiz değildir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Seferberlikte veya fevkalâde hallerde askerî hizmette bulunan askerî şahıslar hakkında yapılan icra takiplerinde borçlunun askerî hizmet sebebiyle işinden ayrılmış olmasının malî vaziyetini bozduğu ve bu sebeple tediye bakımından kendisine kolaylıklar gösterilmesini istilzam ettiği hallerde icra hâkimi, İcra ve iflâs kanununun 111 nci maddesi hükümleri dahilinde borcun bir seneyi geçmemek üzere taksitle ödenmesine karar verebilir. Bu maddeye tevfikân verilen kararlar kabili temyiz olup diğer dâvalara tercihan ve müstacelen tetkik olunur.

Nafaka borçlarında bu madde hükmü tatbik olunmaz.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun şümulüne giren dâva ve tetkiklerde mahkeme lüzum görürse, alâkalının ifadesini, adli mahkemelerin bulunmadığı yerlerde askerî mahkemeler vasıtasıyla ve istinabe yoluyla alabilir.

BEŞİNCİ MADDE — Seferberlikte veya fevkalâde hallerde askerlik vazifesi icabı olarak ikamet etmekte bulunduğu şehir, kasaba veya köyden ayrılmak mecburiyetinde olan askerî şahıslar mukavele ile kiraladıkları meskenlerin mu-

kavelelerini feshedebilirler. Mukavelenamelerde hilâfına konmuş olan şartlar mu-
teber değildir.

ALTINCI MADDE — Bu kanun hükümleri vergiden mütevellit âmme ala-
caklarına tatbik olunmaz.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri He-
yeti memurdur.

3 kânunuevvel 1942

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	1 XII 1942 ve 1/498
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	3 XII . 1942 ve 4/1042
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 14 2 28 58,66;71,81:82